



Jyty Tampere ry
Jäsenlehti 5/2015

Vuoden 2016
toimintaa esittelyssä

Menneitä muistellen

Asiaa eläke-
uudistuksesta



Sisältö tässä numerossa

Puheenjohtajan palsta.....	3
Pääluottamusmiehen palsta	4
Eläkeuudistus.....	5
Maailma spanielin silmin	8
Mitä tuli tehtyä: Työhyvinvointipäivät Turussa.....	9
Mitä tuli tehtyä: Hyvinvointipäivä Antaverkassa	10
Mitä tuli tehtyä: Lokakuinen korukurssi	10
Mitä tuli tehtyä: Mindfulness ja minä.....	11
Mitä tuli tehtyä: Sugar – Piukat paikat.....	12
Mitä tuli tehtyä: Yhdistyksen jäsenilta	13
Mitä tuli tehtyä: Sorin Sirkus.....	14
Jouluteema: Tallin joulu.....	18
Jouluteema: Top Nine -joululaulut.....	19
Senioritoiminta.....	20
Tapahtumakalenteri 2016	20
Tulevia jäsentapahtumia: Vuoden 2016 toimintaa	21
Tulevia jäsentapahtumia: Lasinpuhallusta	21
Luottamusmiehet	22
Yhdistyksen hallitus ja toimihenkilöt.....	23



Löydät meidät myös täältä:
jytytampere.jytyliitto.net

Etukannen kuva: ScanStockPhoto

Jyty Tampere ry:n jäsenlehti

Päätoimittaja Kirsi Kuukkanen
Toimitussihteeri Aino Hirvonen

Taitto Susu Kaukinen

Painopaikka Grano, Tampere
Painosmäärä keskimäärin 1.100 kpl

Jäsenlehti 1/2016 ilmestyy helmikuussa.



Puheen-
johtajan
palsta

Digitalisoituvaa jouluu kaikille!

Siitä on reilu 30 vuotta, kun Tampereen kaupungilla oli osalla toimistossa työskentelevillä nimikkeenään "konekirjoittaja". Tämän päivän lapset pitäisivät sitä perin omituisena, mutta silloin konekirjoittajalla oli talon ainoita sähkökirjoituskoneita ja kopioita tehtiin vielä kalkkeeripaperilla. Voisiko tänä päivänä olla nimikkeenä "tietokoneella kirjoittaja"? Ei varmasti! Jokaisessa työssä tarvitaan tietokonetta tavalla tai toisella.

Itse olin tuohon aikaan yläasteella (nyk. yläkoulu) ja olimme kaverini kanssa ensimmäiset ja ainoat tytöt "atk-kerhossa". Sen jälkeen alettiin puhua jossain vaiheessa IT:stä ja suomalaisetkin löysivät internetin salat. IT vaihtui ICT:ksi, tuli ja meni Nokia ja saapuivat kännykät. Nyt alakoululainen lapseni koodaa pelejä ja tuntuu välillä puhuvan jotain vierasta kieltä ruokapöydässä. Koulun teemana on BYOD eli Bring your own device (= tuo oma laitteesi), koska lapsilla on yleensä omanaan paremmat älypuhelimet, tabletit ja kannettavat tietokoneet kuin oppilaitoksissa. Silti uudessa opetussuunnitelmassa alakoululaisista lähtien tulee ohjelmointi ja tietotekniikka osaksi opetusta. Joskus vain mietin, missä vaiheessa muna alkaa opettamaan kanaa? Meillä niin on jo käynyt monessa tilanteessa.

Nykyisin sähköistäminen on digitalisoitumista. Meidän tulisi muistaa kuitenkin, että kaikki sähköistäminen ei ole digitalisoitumista. Ja onko kaikki digitalisoituminen tarpeellista?

Ensimmäinen tuli Suomeen marraskuun loppupuolella. Lunta satoi pari päivää ja mitä tapahtui – osa Suomesta seisahtui. Lunta ja puita sähköpuhujien päällä, kymmeniä tuhansia talouksia ilman sähköä. Kännykkämastoja pimeni. Palasimme heti kymmeniä vuosia taaksepäin muutamiksi päiviksi. Ei ollutkaan sinistä valoa hohtavaa näyttöä, ei sosiaalista mediaa ja mietimme pystykö tällä puhelimella enää soittamaankaan?

Ensimmäisen jälkeen laitoimme talvikengät jalkaan ja takin päälle. Kuinka kaunis onkaan lumi ja talvinen piha? Saisiko täällä lumipalloja? Äkkiä kaikki olivat innokkaasti tekemässä lumiukkoa ja koirat juoksentelivat ihmeissään valkoisessa maastossa. Kenellekään ei tullut edes kylmä. Eikä kenellekään tullut mieleen palata sisälle television tai tietokoneen ääreen.

Digitalisoituminen on silti monessa suhteessa hyvä asia ja mahdollisuus. Rutiinihommat saadaan tehtyä tehokkaammin ja tiettyjä asioita myös tarkemmin kuin ihmistyönä. Ihmisillä on kuitenkin teknologiaan nähden aina etulyöntiasema ajattelevana ihmisenä. Me voimme tehdä valintoja, joita teknologia ei tee. Me teemme ne teknologian puolesta. Ja siksi voimme välillä valita lumessa telmimisen ja vapaa-ajan viettäminen puurtamisen sijaan.

Hyvää joulun aikaa kaikille jäsenillemme!

*Kirsi Kuukkanen
puheenjohtaja*



Edunvalvonnan ajankohtaiskatsaus

Kunnallista yleistä virka- ja työehtosopimusta 2014–2016 (KVTES 2014–2016) koskevan virka- ja työehtosopimuksen palkantarkistukset

Yleiskorotus 1.2.2016

Viranhaltijan/työntekijän tehtäväkohtaista palkkaa tai siihen rinnastettavaa kuukausipalkkaa korotetaan 1.2.2016 lukien yleiskorotuksella seuraavasti:

- Tehtäväkohtaista palkkaa korotetaan 16,00 eurolla kuukaudessa, jos tehtäväkohtainen palkka on 31.1.2016 alle 3 404,26 euroa.
- Tehtäväkohtaista palkkaa korotetaan 0,47 prosentilla, jos tehtäväkohtainen palkka on 31.1.2016 vähintään 3 404,26 euroa.

Osa-aikatyössä tehtäväkohtaisen palkan euromääräinen korotus on samassa suhteessa alempi kuin viranhaltijan/työntekijän työaika on virka- tai työehtosopimuksen mukaista täyttä säännöllistä työaikaa lyhyempi.

Palkkausluvun 11 §:n mukaista henkilökohtaista lisää korotetaan 0,47 prosentilla.

Yleiskorotus koskee myös palkkahinnoittelun ulkopuolisia.

Vähimmäispalkka (KVTES II 3 §) 1.2.2016

Palkkausluvun 3 §:n vähimmäispalkka on 1.2.2016 lukien 1 569,57 euroa.

Hälytysraha (KVTES III 24 §) 1.2.2016

Työaikaluvun 24 §:n mukaisen hälytysrahan suuruus on 1.2.2016 lukien 7,61 euroa.

AVAINTESSA

Yleiskorotus 15.3.

- Peruspalkkaa tai siihen rinnastettavaa kuukausipalkkaa korotetaan 16,00 eurolla kuukaudessa, jos peruspalkka on 15.3.2016 alle 3720,93 euroa.
- Peruspalkkaa tai siihen rinnastettavaa kuukausipalkkaa korotetaan 0,43 prosentilla, jos peruspalkka on 15.3.2016 vähintään 3720,93 euroa.

Osa-aikatyössä henkilökohtaisen peruspalkan euromääräinen korotus on samassa suhteessa alempi kuin työaika on täyttä säännöllistä työaikaa lyhyempi.



Vähimmäisperuspalkka (liite 1, 2 §) on 15.3.2016 lukien 1558,92 euroa.

Hälytysraha on 15.3.2016 lukien 7,60 euroa.

Yksityinen sosiaalipalveluala

Yleis- ja taulukkopalkkojen korotus 1.1.2016

- Työntekijöiden henkilökohtaisia ja taulukkopalkkoja korotetaan 1.1.2016 alkaen 17,33 euroa kuukaudessa.
- Vähintään 3687,23 euroa kuukaudessa saavien kuukausi- ja taulukkopalkkoja korotetaan 0,47 % samasta ajankohdasta

Kuukausipalkkaisessa osa-aikatyössä palkankorotuksen suuruus määräytyy työntekijän keskimääräisen viikkotyöajan ja työehtosopimuksen mukaisen täyden viikkotyöajan suhteessa.

Tuntipalkkaisille työntekijöille vastaava palkankorotus toteutetaan työehtosopimuksen 11 §:n 1. kohdan kuukausipalkan jakajaa käyttäen.

Yksityinen terveystalviala

Taulukkopalkkojen korotus 1.1.2016

- Taulukkopalkkoja korotetaan 16 euroa kuukaudessa, kuitenkin vähintään 0,47 % kuukaudessa, ellei taulukkokorotuksesta johdu korkeampaa korotusta.

Osa-aikatyössä korotuksen suuruus määräytyy sovitun työajan ja työehtosopimuksen mukaisen täyden työajan suhteen perusteella.

Hälytysraha korotetaan 0,47 % pyöristäen lähimpään senttiin.

Kotihoidon työaika kaupungilla

Nykyisen työaikamuodon vaihtuminen yleistyä aikaan siirtyä ensi vuoden puolelle. Asiaan liittyvistä yksityiskohdista neuvotellaan seuraavan kerran tammikuussa.

Onnellista ja rentouttavaa joulun aikaa!

Eläkeuudistus

Eläkeuudistus tulee voimaan 2017 alusta. Uudistus koskee yksityisellä sektorilla työskenteleviä työntekijöitä (TyEL) sekä kuntien, valtion ja kirkon työntekijöitä. Uudistuksessa julkisen alan eläkelait kootaan uudeksi julkisten alojen eläkelaitiksi (JuEL).

Perusteluita uudistukselle

Elinikä pitenee koko ajan: Jos työurat eivät pitene, eläkkeiden taso laskee.

Kestävä rahoitus: Ratkaisuja tarvitaan, jotta rahat riittävät myös tulevien sukupolvien eläkkeisiin.

Julkisen talouden kestävyysvaje supistuu: Hyvinvointipalvelujen rahoitus tarvitsee pidempiä työuria ja niistä saatavia verotuloja.

Mikä ei muutu?

- Eläkeuudistus ei vaikuta nykyisten eläkkeensaajien eläkkeeseen eikä vuosina 2015 -2016 eläkkeelle siirtyviin.
- Vanhuuseläkeikä ei nouse vuonna 1954 tai aiemmin syntyneillä.
- Työkyvyttömyyseläkkeiden kriteereihin ei tule muutoksia.
- Perhe-eläke säilyy
- Indeksisuoja säilyy
- Palkattomien aikojen eläkekertymät ennallaan – perhevapaat, työttömyys, sairauspäiväraha, vuorotteluvapaa.

Tavoite-eläkeikä

Jokaiselle ikäluokalle määritellään vanhuuseläkeiän alaraja ja tätä myöhempi tavoite-eläkeikä.

Tavoite-eläkeiässä eläkettä saa "täysimääräisenä" eli sen suuruusena kuin sitä olisi karttunut ilman elinaikakertoimen tekemää vähennystä. Tavoite-eläkeikä kertoo, kuinka paljon lisätyöskentelyä vähentämätön eläke edellyttäisi.

Esimerkiksi vuonna 1955 syntyneelle se tarkoittaa noin vuoden, 1965 syntyneelle noin kahden vuoden ja vuonna 1985 syntyneelle noin kolmen vuoden lisätyöskentelyä alimman vanhuuseläkeiän jälkeen.

Tavoite-eläkeikä kerrotaan työeläkeotteessa 5 v. ennen alinta vanhuuseläkeikää.

Elinaikakerroin

Eläketurva sopeutetaan eliniän odotteen muutokseen. 2010 ja sen jälkeen alkavat eläkkeet kerrotaan elinaikakertoimella.

- Käytetään sen vuoden kerrointa, jonka aikana henkilö on täyttänyt 62 vuotta.
- Jos eläkeikä on alle 62 vuotta, käytetään eläkkeen alkamisvuodelle vahvistettua kerrointa.

Eläkkeen tasoa voi parantaa jatkamalla työnte-koa.

www.tyoelake.fi -sivulla on laskuri elinaikaker- toimen vaikutuksesta eläkkeen määrään.

Muutoksia eläkkeen karttumiseen

- 1,5% vuodessa 17 ikävuodesta joustavan vanhuuseläkkeen yläikärajaan.
- 4,5%:n yli 63-vuotiaana kannustinkarttuma korvataan lykkäyskorotuksella.

Jos vanhuuseläke alkaa myöhemmin kuin alimassa vanhuuseläkeiässä, eläkettä korotetaan 0,4% jokaiselta kuukaudesta, jolta eläkkeen alkamista lykätään.

Korotettu karttuma 1,7% vuodessa ikäväliillä 53–62 v. vuoden 2025 loppuun saakka.

Milloin eläkkeelle?

Eläkeuudistus ei vaikuta ennen vuotta 2017 eläkkeelle siirtyviin, esimerkiksi jo myönnetty osa-aika-eläkkeet jatkuvat.

Alin yleinen vanhuuseläkeikä, 63 vuotta, ei nouse ennen vuotta 1955 syntyneillä.

Valittavissa oleva eläkkeelle jäänti, 63–68 vuotta, päivittyy uudessa lainsäädännössä. Eläkkeelle jääntiajankohta on jatkossakin joustava.

Julkisella puolella lasketut **Henkilökohtaiset** eläkeiät säilyvät.

Alempiin **ammattillisiin** eläkeikiin tulee korotuksia.

1965 ja sen jälkeen syntyneillä eläkeikä sidotaan elinikään: Eläkeikäraja kytketään elinajan keskimääräiseen kehitykseen vuodesta 2027 alkaen.

Henkilökohtainen eläkeikä

Vuosina 1940–1959 syntyneellä työntekijällä on henkilökohtainen eläkeikä, jos palvelussuhde on alkanut ennen 1.1.1993 ja jatkuu eläkeikään saakka.

Lasketaan painotettuna päivän tarkkuudella 63–65 vuoden välille. Vanhuuseläkeikä on sitä lähempänä 63 vuotta mitä enemmän työvuosia henkilöllä on ollut ennen vuotta 1995.

Ammatillinen eläkeikä

Ammatillisia eläkeiä voi olla tietyissä ammateissa (esim. sairaanhoitajat, opettajat, palomiehet) ennen vuotta 1989 toimineilla. Jos henkilö on valinnut ammatillisen eläkeikäjärjestelmän ja kuuluu kunnan eläkejärjestelmään, vanhuuseläkeikä lasketaan painotettuna ammatillisen eläkeiän ja 65 vuoden välille.

Ammatillisia eläkeiä nostetaan vastaavalla periaatteella kuin yleisen eläkeiän ikärajoja. Tällöin henkilön ammatillista eläkeikää nostetaan vuodesta 2018 alkaen kolme kuukautta vuodessa sen mukaan, mikä hänen nykyinen ammatillisen eläkeiän täyttämivuotensa on (ikäraja ei kuitenkaan voi nousta yli yleisen vanhuuseläkeiän alarajan).

Ammatillinen eläkeikä**täyttyy nykysäännön Eläkeikä nousee**

2018	+ 3 kk
2019	+ 6 kk
2020	+ 9 kk
2021	+ 1 v
2022	+ 1 v 3 kk
2023	+ 1 v 6 kk
2024	+ 1 v 9 kk
2025 ja sen jälkeen	+ 2 v

Muutoksia eläkkeen karttumiseen

Vuodet	Ikä 15–52	Ikä 53–62	Ikä 63–
2017–2025	1,5%	1,7%	1,5%
2026–	1,5%	1,5%	1,5%

Superkarttuma 4,5% poistuu kaikilta 1.1.2017 alkaen. Superkarttuma korvataan lykkäyskorauksella.

Vanhuuseläke

Alaikäraja nousee asteittain 65 vuoteen. Alkaen 1955 syntyneistä ja on 3 kk jokaista syntymävuosiluokkaa kohti.

Vanhuuseläkeikä on 65 vuotta vuonna 2027.

Vanhuuseläkeiät, yleinen ala- ja yläraja

Syntymävuosi	Vanhuuseläkeiän alaraja	Vanhuuseläkeiän yläraja
1954	63 v	68 v
1955	63 v 3 kk	68 v
1956	63 v 6 kk	68 v
1957	63 v 9 kk	68 v
1958	64 v	69 v
1959	64 v 3 kk	69 v
1960	64 v 6 kk	69 v
1961	64 v 9 kk	69 v
1962–1964	65 v	70 v
1965–	sovitaan jatkossa	

Uutta ikärajoista

Ikärajojen kytkeä vanhuuseläkkeen alaikärajaan.

- Joustavan vanhuuseläkkeen ja vakuuttamisvelvollisuuden yläikäraja 5 vuotta korkeampi (63–68 > 65–70)
- Osittaisen varhennetun vanhuuseläkkeen alaikäraja 3 vuotta matalampi
- Työuraeläkkeen alaikäraja 2 vuotta matalampi
- Sopeutuminen elinajan pitenemiseen vuoden 2027 jälkeen.
- Työssäoloajan ja eläkkeellä oloajan suhde pidetään ennallaan lakiin kirjattavalla tarkistussäännöllä
- Kolmikantainen säädöspohjainen arviointimenettely
- Arviointimenettelyn pohjalta työmarkkinajärjestöiltä mahdolliset lainmuutos ehdotukset hallitukselle

Osittainen varhennettu vanhuuseläke korvaa osa-aikaeläkkeen.

- Ikäraja on aluksi 61 vuotta, vuodesta 2025 lähtien 62 vuotta
- 25% tai 50% karttuneesta eläkkeestä
- Eläkettä pienennetään varhennusvähennyksellä
- Ei palkka- tai työaikarajoituksia

Esimerkki: Eläkeikä 63v 3kk ja 61v 3kk aloittaa osittaisen vanhuuseläkkeen 50%, varhennus kahdelta vuodelta (24 kk) 24x 0,4% yhteensä 9,6%.

Se osa, jonka ottaa varhennettuna, pienennetään: 50% x 1000 euron eläke = 500 -9,6% = 452 euroa (ennen elinaikakertoimella tarkistamista).

Työnantajan on ensisijaisesti järjestettävä työt niin, että osittaiselle varhennetulle vanhuuseläkkeelle siirtyvä voi halutessaan tehdä osa-aikatyötä. Perustuu työnantajan ja työntekijän sopimukseen. Otetaan huomioon työntekijän tarpeet sekä tuotanto- ja palvelutoiminta. Muutos tehdään työaikalain 15 §:n 3 momenttiin.

Työuraeläke

Työkyky arvioidaan työterveyshuollossa kun

- työkyky on sairauden, vian tai vamman vuoksi heikentynyt
- mahdollisuus jatkaa työssä on pysyvästi heikentynyt.

Työ jatkuu tai sen päättymisestä on enintään vuosi.

Saantiedellytykset ovat työkyvyttömyyseläkettä lievemmat.

Eläkkeen taso on työkyvyttömyyseläkettä matalampi.

Eläkkeen määrä on eläkkeen alkamiseen mennessä karttunut eläke – ei tulevaa aikaa.

Alaikäraja 63 vuotta.

Työuraeläke edellyttää 38 vuoden työuraa, joka on tehty rasittuneisuutta ja kuluneisuutta aiheuttavassa työssä. Kriteerit kirjataan tulevaan eläkelakiin.

Ikääntyvän työttömyysturva

Oikeus työttömyysturvan lisäpäiviin on, jos on saanut 500 pv ansio- tai peruspäivärahaa.

Edellytyksenä, että henkilö on ansainnut työeläkettä vähintään 5 vuotta viimeisen 20 vuoden aikana.

Täytettävä ikä ennen 500 päivärahopäivän täyttymistä:

- 60 vuotta, 1955–1956 syntyneet
- 61 vuotta, 1957–1960 syntyneet

Lisäpäiviltä vanhuuseläkkeelle

Vanhuuseläke voi alkaa 62–65-vuotiaana.

62-vuotiaana lisäpäiviltä voi hakea vanhuuseläkettä, joka myönnetään ilman varhennusvähennystä.

Karttuma 2% ajalta ennen 1995 pienenee 1,8%, mikäli jää alle 65-vuotiaana eläkkeelle.

Ansiosidonnaisesta päivärahasta karttuu eläkettä 63 v asti.

Lisäpäiväoikeus jatkuu 65-vuotiaaksi.

1958 ja sen jälkeen syntyneillä vanhuuseläke voi alkaa 63-vuotiaana.

Eläkkeen saaminen edellyttää hakemista

Eläkettä tulisi hakea noin kaksi kuukautta ennen eläkkeen alkamista.

Verkossa www.keva.fi > Eläkkeet > Eläkkeen hakeminen tai paperisella eläkehakemuslomakkeella.

Yleensä yksi hakemus riittää.

Vanhuuseläkkeen saaminen edellyttää irtisanoutumista. Todistus palvelussuhteen päättymisestä liitetään hakemukseen.

Eläkkeellä tehdystä työstä karttuvaa eläkettä on haettava erikseen.

Eläkkeen takautuva maksaminen

Vanhuuseläke ja varhennettu vanhuuseläke voidaan myöntää takautuvasti eläkkeen hakemiskuukautta edeltäneeltä kolmelta kuukaudelta.

Perhe-eläke ja osa-aikaeläke voidaan maksaa takautuvasti kuuden kuukauden ajalta ennen hakemuksen tekemistä.

Työkyvyttömyyseläkettä ei ilman pätevää syytä makseta takautuvasti pitemmältä ajalta kuin kuuden kuukauden ajalta ennen hakemuksen tekemistä.

A.H.



Joulu on kuulkaa lähempänä kuin arvaattekaan.

Tonttuja on näkynyt joka paikassa, ainakin sen sortin vilahduksia olen nähnyt ulkona. Puskien takaa vilahtaa aina joku punanuttu, mutta kun olen kiireesti mennyt katsomaan, niin eihän siellä ole enää ollut kuin haju. Vaikka onhan se voinu olla vaikka jonkun kivan kaverinkin tuoksu... Kyllä ne kuitenkin vissiin tonttuja on olleet, koska aina siellä on ollut niin hyvät joululaatikoitten ja muiden jouluherkkujen hajut. Tunnistan ne hajut, olen nimittäin saanut maistaa niitä. Niin siis niitä ruokia, ei tonttuja! Eihän tokkiinsa nyt tonttuja parane maistella... siitähän menee kaikki joululahjamahkut. Nyt kannattaa kaikkien karvakorvien olla todella kiltisti, itsekin kovasti yritän. Välillä se vaan on tämmöiselle 4-vuotiaalle pojanklopille vähän vaikeeta, kun tytöt pistää pään sekaisin. Pakko tunnustaa... silloin tulee yritettyä komentaa emäntää. Mutta enköhän saa jotain hyvää taas joululahjaksi. Täytyykin koittaa vihjailla oikein kunnolla emännälle. Tossa kuvassa mä oon ihan väsähtäny, kun ollaan lueskeltu mummun reseptejä. Taitaa olla parempi antaa mummun ja emännän lueskella niitä ohjeita, mä voin sitten testata niitä tuloksia.

Yleensä me ollaan jouluna ainakin jonain päivänä mumnulla koko porukka. Siis meikä ja emäntä ja sen veljet porukoineen ja koiruuksiineen. Tuleekohan muuten "Heka Honkkelikin"...

mitenkähän mummun huonekalut kestää sen toohotusta, nyt kun se on jo isompi. Leevi varmaan saa melkein sydärin, se on sen verran nössö tyyppi, että varmaan se pelästyy Heka Honkelin eli Eetun ravailuja. Meikällä ei oo mitään ongelmaa, ainahan sitä pääsee sohvan taakse livahtaan... Eetu ei sinne kuitenkaan osaa tulla, kun se hönkööttää niin lujaa. Se on kuulemma rosvonnu isäntänsä leivän pöydältä. Ja se oli kuulemma ollu aika pitkällä, ihan seinän vieressä asti. Isäntä oli käynyt jossain ja tullu takasin ja Eetu oli vaan ihan normisti makaillu sohvalla. Leipä vaan oli mystisesti kadonnu...

Kyllä me karvakoivetkin varmaan jotain hyvää saadaan jouluna, kun Mummu tarjoaa porukalle aina joulukahveet. Emäntä vähän lupaili, että ne vois mummun kanssa leipoo pitkältä aikaa karjalanpiirakoita. Mummu kuulemma oppi yhdeltä maatalon emännältä niitten tekemisen joskus kauan sitten. Jos me vaikka saatais vähän maistaa niitä tai vaikka taatelikakkua, sekini on tosi hyvää, oon joskus saanu vähän testata sitä. Nyt kannattaakin alkaa olla tosi kiltisti, niin sitten mahkut kasvaa kohisten. Muistakaa olla kilttejä... ne tontut, ne tontut.

*Rentouttavaa joulua kaikille
karvasille otuksille ja muilllekin!*
Aku



Lauantaiamu valkeni aurinkoisena, kun suuntasin kohti linja-autoasemaa. Turkuun menevää bussia ei vielä näkynyt, joten kipaisin Nesteelle (ent. pääKesoil) hakemaan aamukahvin + sämpylän sekä iltapäivälehden, joiden nauttimisessa meni matkanteko mukavasti. Perillä meitä osallistujia olikin mukavasti paikalla, 68 naista, vetäjinä Sanna Tampereelta ja Kimmo Turusta.

Lauantai 26.9.

Ensimmäisellä jaksolla keskustelimme aiheesta Mitä tarkoittaa terve itsetunto ja voino vaikuttaa sen kehittymiseen? Pari kohtaa, mitkä auttavat asian miettimisessä, laitan tähän:

Tutustu itseesi

Hyvä itsetunto tarkoittaa myös hyvää itsetuntemusta. Mieti puolueettomin silmin, missä asioissa olet hyvä, mitkä eivät ole parhaita puoliasi ja milloin tarvitset muiden tukea. Opettele tuntemaan ja kohtaamaan itsesi vaikka kirjoittamalla päiväkirjaa, merkitsemällä uniasi muistiin, maalaamalla tai tekemällä käsitöitä. Yksi loistavimmista itsetuntemuksen välineistä on liikunta. Pääset lähelle sisintäsi niin rauhallisessa joogassa kuin hikiellä lenkillä.

Ota vastuu

Kysymys on sinun elämästäsi, joten sinun on otettava siitä vastuu. Valittaminen ei vie eteenpäin eikä muiden syyttely auta. Jos asiat eivät etene kuten haluat, pysy positiivisena ja vaihda taktikkaa. Anna itsellesi myös armoa: Luovu syyllisyydestä, kaunasta ja menneisyyden haamuista. Älä vello virheissäsi, vaan yritä oppia mokistasi.

Sunnuntai 27.9.

Maittavan aamupalan jälkeen pureduimme keskustelemaan aiheesta Kiire ja sen kohtaaminen.

Oletteko huomanneet että sana KIIRE voi jäädä päälle vaikka sitä ei aina olisikaan? Kiire pysäkillä - Kiire töihin - Kiire koko päivä töissä - Kiire syödä lounastunnilla (20min) - Kiire päiväkotiin - Kiire kauppaan - Kiire kotiin ja Kiire harrastamaan.

Hauskinta mitä tapahtui puolenpäivän aikaan, kun tuli tauko: Ilmoitettiin olevan 15 minuuttia aikaa luovuttaa hotellihuone ja nauttia päiväkahvit?!? Itselläni meni ½ tuntia, kun päätin, että minulla ei ole kiire.

Seuraavana aiheena oli Erilaisuus, oikeudenmukaisuus ja kateus. Rankka aihe vai mitä?

Itselle tuli mieleen erilaisia tapahtumia 42 vuoden työurani ajalta. Tunsin ahdistuksen nousevan, halusin pois, koska olen saanut tuta kateudesta ihan vaan aikoinaan, kun otin avioeron. Vain yhden mainitakseni. Kuinka moni onkaan joutunut kohtaamaan, kun on erilainen, muista vähän poikkeava tai kokenut tullessa kohdelluksi epäoikeudenmukaisesti? Kateus tai toiseen ärsyyntyminen voi syntyä pienestäkin asiasta, toisen ulkonäöstä, persoonasta, naurusta, sosiaalisuudesta tai että toisella on paremmat työtehtävät jne.

Tähän lopuksi laitan kaksi avainkysymystä: Mikä on parasta tässä hetkessä? Eläkö omaa käsikirjoitustani?

Tarja Rantanen

Hyvinvointipäivä Antaverkassa

Sataa, sataa... Ei tietenkään, vaikka ennusteet ja säätila aamulla 5.9. siltä näyttikin. Kun Jytläiset lähtevät retkelle, niin silloin ei sada. Tuona lauantaina matkakohteemme oli Kesäpirtti Ylöjärvellä. Kesäpirtti on Tampereen työväenopiston opiskelijat ry:n toveritoimikunnan omistama kesäviikko paikka. Pirtti sijaitsee upealla paikalla Näsijärven rannalla.

Kesäpirtillä meidät otti huomaansa Mindfulness-ohjaaja *Tiina Tuovila*. Nautimme ensin kahvit vastapaistetun pullan kera ja Tiina kertoi päiväohjelmamme. Aloitimme tutustumisleikillä, kuvitelimme olevamme kutsuilla ja keskustelimme muutaman minuutin kunkin "vieraan" kanssa. Tutustumisen jälkeen suuntasimme metsään har-

joittamaan metsäjoogaa. Palattuamme söimme pirtin emäntien keittämää keittoa. Ruokailun jälkeen teimme mindfulness-harjoitteita.

Virkistävän ja rentouttavan päivän jälkeen siirryimme odottamaan portille bussiamme ja kas, silloin ensimmäiset sadepisarankin alkoivat putoilla, mutta sillähän ei enää ollut mitään väliä. Päätimme kaikki, että ensi vuonna uudelleen ja silloin varataan myös sauna ja saatetaan pulahda Näsijärven aaltoihin. Laitappa sinäkin muistiisi ensi syksy ja tarkkaile ilmoittautumisaikaa, mikäli haluat lähteä kanssamme viettämään rentouttavaa päivää Ylöjärvelle.

Sirpa Nieminen

Lokakuinen korukurssi

Lokakuun iltana seitsemän innokasta oppijaa oli valmiina askartelemaan koruja. Koruaskartelun maailmaan meitä johdatteli asiantuntevasti *Marja-Leena Puro Nieminen*. Koruihin käyttäisimme mahdollisimman paljon kierrätysmateriaalia. Korujen tekoon voikin luovasti käyttää mitä erilaisempia materiaaleja. Vain taivas on rajana, kuten huomasimme illan aikana. Saimme myös pikaopastuksen huovutettavien helmien tekoon.

Suosituin kurssillamme oli virkkaamalla tehty helminauha, jota voi käyttää myös avainnauhana. Illan aikana valmistui kauniiden helminauho-

jen lisäksi myös heijastinperhosia ja heijastinsydän, jotka nekin sopivat hyvin myös koruiksi. Opimme myös taivuttelemaan paperista lahjalahjakoita vaikkapa koruille. Lahjakoita voi taivutella mm. aikakauslehdistä. Näin luetut lehdetkin saadaan hyötykäyttöön.

Oli ilo huomata, että uusia taitoja on aina mahdollista oppia seniori-iässäkin hyvän ja ammattitaitoisen ohjaajan opastamana, kun ottaa opin vastaan avoimin mielin.

Tuula Jaskari-Malinen

Kuva: www.flickr.com

Mindfulness ja minä

Tämä kirjoitus sai alkunsa Ylöjärven Antaverkassa Työväenopiston Kesäpirtillä 5.9. vietetystä Jytyn jäsenilleen järjestämästä hyvinvointipäivästä. Kiitos järjestäjille! Päivä oli kaiken kaikkiaan nimensä veroinen; irti arjesta mukavien ihmisten seurassa, kauniissa maisemissa, järven rannalla, luonnon helmassa – mikäpä sen mukavampaa. Hyvinvointipäivään kuului mm. metsäjoogaa sekä mindfulness-harjoitteita. Suurin syy, miksi itse innostuin (ensimmäistä kertaa!) lähtemään Jytyn järjestämään tilaisuuteen, oli juuri edellä mainitut aktiviteetit. Tosin lähtö hieman arvelutti, kun en koskaan aikaisemmin ollut ollut Jytyn tilaisuuksissa. Tuli sellainen tunne, että olenkohan hieman "outolintu" porukassa, jos kaikki muut tuntevat toisensa entuudestaan. Mutta tuntemukseni olikin täysin aiheeton; olihan siellä muitakin ensikertalaisia. Oli kuitenkin kiva, että sain seurakseni hyvinvointipäivään myös työkaverini Virven TAMKilta.

Joogaa olen aina pitänyt sellaisena lajina, joka "ei ole mun juttu". Mutta kun se tehtiin metsässä täydessä hiljaisuudessa, niin siitä tulikin todella upea kokemus. Taisi siinä välillä tulla poimittua muutama mustikka ja puolukkakin suuhun.



Kuva: Marita Räsänen

Ruokailun jälkeen päivän vetäjä *Tiina Tuovila* (www.tiinatuovila.fi) perehdytti meidät mindfulnessin rauhoittavaan maailmaan. Itselleni se ei ollut uusi kokemus, joten tiesin, mitä odottaa. Sain tilaisuuden tutustua mindfulnessiin ensimmäistä kertaa kaksi vuotta sitten työhyvinvointitilaisuudessa. Mikäli asiaan halusi perehtyä paremmin, neuvottiin hankkimaan *Mark Williamsin* kirja "Tietoinen läsnäolo – löydä rauha kiireen keskellä". Lainasin sen kirjastosta pian tilaisuuden jälkeen. Kirja sisältää myös cd:n, joka sisältää mindfulness-harjoitteita.

Siitä lähtien olen yrittänyt tehdä mindfulness-harjoitteita lähes päivittäin. Teen harjoituksia yleensä iltaisin ennen nukkumaanmenoa, mikä

ei kuitenkaan ole paras mahdollinen ajankohta, sillä joskus nukahdan ennen kuin harjoitus loppuu eikä se ole harjoituksen tarkoitus. Kuitenkin rauhallisena hetkenä ja levollisessa paikassa on helpompi kuulla itseään, kehoaan ja sen tunteuksia.

YouTubesta löytyy eripituisia harjoituksia ja yleensä rajaankin haun esim. "mindfulness 10 min" tai "mindfulness 20 min" riippuen siitä, kuinka pitkän harjoituksen haluan tehdä. Toki netistä löytyy omia sivustojaakin aiheesta esim. oivamieli.fi tai almonda.fi. Kuuntelen usein myös englanninkielisiä harjoituksia. Siinä saa tavalta kaks karpästä yhdellä iskulla; mielenrauhaa ja kielenopiskelua! Netistä löytyvissä harjoituksissa on suuria laadullisia eroja; joskus puhe on niin vaimeaa, että harjoitusta on vaikea kuulla tai musiikki on liian voimakkaalla äänen voimakkuuteen verrattuna. Etsimällä löytää itselleen sopivimmat harjoitukset.

Itseäni mindfulness on auttanut keskittymään ja rauhoittumaan ja myös stressi on vähentynyt. Harjoituksia voi tehdä lähes koska ja missä tahansa: bussia odotellessa voi havainnoida ympäristöä ja ääniä, kaupan kassajonossa voi tehdä hengitysharjoituksia, työpisteessä voi kesken kiireen keskittyä kuulostelemaan omaa olotilaa ja havainnoimaan ympäristöä. Pääasia, että elää hetkessä eikä mieti menneitä eikä tulevia. Mindfulness on taitoa elää juuri tässä hetkessä.

Mindfulness-ohjaaja *Heidi Helander-Hyvönen* (almonda.fi) on todennut: "Mindfulnessissa tarkoitus on huomata, mitä juuri tässä hetkessä tapahtuu ja mitä omassa päässä liikkuu, arvioimatta ja arvostelematta mitään, Heidi selittää. – Hyväksytään se, että ajatuksia tulee ja menee eikä väkisin yritetä taistella niitä vastaan."

Jokaisella on omat keinonsa löytää mielenrauhaa – mindfulness toimii minulle.

Eija Siltakorpi



Mitä tuli tehtyä.



Kuvat: Harri Hinkka, Tampereen Teatteri

Tampereen Teatterin Sugar – Piukat paikat

Tästä ei komedia enää parane. Todella hyvä musikaali, jossa kaikki osa-alueet ovat kohdallaan muodostaen täydellisen kokonaisuuden. Oli huumoria, erinomaisia tanssiesityksiä, tarttuvia melodioita ja ennen kaikkea loistavia roolisuorituksia näyttelijöiltä unohtamatta erinomaista ohjausta, lavastusta ja pukusuunnittelua.

Muusikkokaverukset Joe (Lari Halme) ja Jerry (Risto Korhonen) joutuvat sattumalta Chicagon alamaailman välienselvittelyn silminnäkijöiksi. Välttääkseen ammutuksi joutumista, he pestautuvat Söpö Suen tyttöbändiin pukeutuneena hameisiin ja korkokenkiin. Tyttöbändin Sugar Kane (Hanna-Liina Vösa) saa kuitenkin kaksikon pään niin pyörälle, että on vaikea pysyä mekoissa.

Joe ja Jerry ovat todella hauskoja naisia ja osaavat tehdä pilaa myös itsestäänkin. Loistavat roolisuoritukset heiltä unohtamatta heidän laulu- ja tanssinumeroitaan.

Lähes kolmituntisen aikana sai todella nauraa sydämensä pohjasta. Vuosia tuli varmaan lisää ainakin kymmenen. Kotimat kallakin tahtoi nauru vielä nousta pintaan.

Lisää tällaista teatteria. Suosittelen lämpimästi!

Kulttuuriterveisin
Tuula Jaskari-Malinen



Mitä tuli tehtyä.



Yhdistyksen jäsenilta

Yhdistyksemme toimitiloissa vietettiin jäseniltaa 29.10. ja iloksemme tapahtuma vetikin jäsenistöä hyvin paikalle.

Illan ohjelma koostui nonstop-esittelyistä (mm. Me&I, Evelace, Tupperware, PartyLite) ja maukaista cocktailpaloista.

Illan kuluessa jäsenillä oli halutessaan mahdollisuus vaihtaa ajatuksia niin luottamusmiesten, yhdistyksen toimihenkilöiden kuin myös muiden yhdistyksen jäsenten kanssa. Toimiston tilat täyttyivätkin iloisella puheensorinalla ja lämpi-

mällä fiiliksellä (myös ulkoisesti - sellainen joukko naisia todellakin lämmitti tilan mukavasti).

Samaan tilaisuuteen oli toimistonhoitajamme Birgit varannut leffalippuja 5 euron jäsenhintaan, mikä myös sai jäsenistöämme hyvin liikkeelle tuona kyseisenä torstai-iltapäivänä.

Varmastikin tällainen tai lähes vastaava tilaisuus tulevaisuudessakin järjestetään, joten tulkaahan jatkossakin viettämään yhteistä iltaa: tutustutaan toisiimme ja samalla hivenen myös yhdistyksen toimintaan!

Marja Löytökorpi



Sorin Sirkus Las Necalas 22.11.2015



Kurvaamme parkkipaikalle puoli tuntia ennen näytöksen alkua. Liikennettä ohjataan pihalla ahkerasti, jokainen tulija huomioidaan välittömästi. Suuntaamme meille osoitetulle paikalle ja olemme kiitollisia. Kun koittaa poistumisen aika, pääsemme varmasti sujuvasti aloittamaan matkamme.

Loppuunmyyty! Tiedote suorastaan pomppaa silmiin jo ennen Sirkukseen sisään astumista.

Nelihenkinen perheemme ahtautuu ihmismassan syövereihin, esikoiseni puristaa kädestä jännittyneesti. Pikaisesti vessan kautta etsimään penkkejä, kesken näytöksen salista ei ole luvalista poistua. Työntekijät ohjaavat ihmisiä rauhallisesti eteenpäin ja paikoilleen. Sirkusteema näkyy sisätilojen koristeluissa sekä ihmisten asuissa. Paljettien kimallus kilpailee lastemme silmien kimalluksen kanssa, kaikki on uutta ja ihanaa. Emmekä ole päässeet vielä edes näytös-saliin asti!

Ihmiset ovat pukeutuneet hienosti ja itseä alkaa arveluttaa arkinen asustukseni. Vetoan mielessäni pieniin lapsiin ja tuhoon, jonka olisivat kuitenkin saaneet aikaan jo matkalla. Puhumatakaan sotkusta, jonka itse olisin aiheuttanut. Kaikkihan sen tietää, etteivät arkivaatteet koskaan liikaannu, paremmat kyllä jo katseesta.

Tyytyväisenä toteamme paikkojemme olevan penkkirivien reunalla, tarkoittaen kolmikuisen kanssa toimimisen helpoutta. Vaikka salista ei saa poistua, saan kuopuksen varmasti liinassa rauhoitettua tarvittaessa, kun pääsen seisomaan häiritsemättä muita ihmisiä. Kolmevuotiaani on innoissaan kolmannesta penkkirivistä, hän nä-

kee varmasti koko esityksen, eikä edessä ole niitä tunnettuja pitkiä ihmisiä, joiden takaa ei aikuinenkaan näe.

Valot himmenevät. Popcornit narskuvat jossain takanamme. Esitys alkaa.

Ensihetkistä alkaen toteamme, että tämä jää muistiin. Tästä puhutaan vielä pitkään. Ja tämä tulee näkymään vielä kotonakin. Musikaalimainen Las Necalas on viihdyttävä, henkeäsalpava, hurja kokemus, joka ei jätä ketään kylmäksi. Kokonaisuudessaan viihdyttävä, juonellinen ja kujeileva esitys, joka huomioi koko perheen. Trapetsitaiteilijoita, yksipyöräisellä ajoa, koordinaatiotemppuja, hulavanteita... Liinassa tempuilua, tangolla kiipeämistä ja hulavanteella tempuilua korkeuksissa. Permantotaiteilijoita, rosvoja ja poliisi. Esikoiseni tosin päätti ohjeistaa sirkustaiteilijoita huutaen heille, että kattoon kiipeäminen on tuhmaa. Ja tulentahtajan kohdalla kuului huuto, ettei tulella saa leikkiä. Osoitti pa vielä varkaankin. Hienosti pääsi siis lapsikin eläytymään näytökseen, joka aikuisen vei mennessään ensi hetkestä!

Kahdenkymmenen minuutin väliaika koittaa. Oletamme joutuvamme suoraan suden suuhun ja mielettömään ruuhkaan. Yllätykseksemme toteamme, että tarjoilu on järjestetty kolmessa pisteessä, jolloin jonoa ei juurikaan synny. Toki on ollut mahdollisuus varata myös pöytätarjoilu, jolloin ei ole tarvinnut jonottaa ollenkaan. Vessaan saamme hetken varrota, mutta henkilöunta ohjaa meidät ystävällisesti naisten pukuhuoneeseen, jossa jono on lyhyempi. Poikani onneksi suostui sinne menemään, eikä avannut sanaista arkkuaan. Ehdimme ajoissa paikoillem-





Kuva: ScanStockPhoto



me odottamaan esityksen jatkumista. Sirkuksen aikana on tiedotus toiminut hienosti kuulutusten kautta, eivätkä ihmiset tulleet näytökseen myöhässä, vaan kaikki on saanut sujua häiriöttä.

Show jatkuu. Valoja, musiikkia, vikinää. Vikinää, koska kuopus alkaa heräillä liinastaan. Hie-man pelottaa, miten käy, ottaako yliannoksen aktiviteettia ja hermostuu. Kolmikuukautiselle kuitenkin ärsykeet, kuten musiikki ja valo, saavat olla aika yksinkertaisia, etteivät pienet hermot mene mutkalle. Tyttäreni kuitenkin katsoo esitystä ihastuksissaan, kikattaa ja nauttii. Seuraa katseellaan esiintyjä, hymyilee ja nauraa. Kuten me kaikki muutkin yleisössä teemme. Sirkus on taidetta, viihdettä, kujeilua, naurua, iloa ja vauhtia. Se tuo aikuiset takaisin lapsen maailmaan, jossa kaikki on jännittävää ja hienoa. Uskaltaa olla itsensä, uskaltaa epäonnistuaakin. Uskaltaa mennä mukana, antaa ajatusten valua, rentoutua ja antaa tunteen viedä. Naurun, säikähdyksen, helpotuksen ja onnen.

Kaikki loppuu aikanaan, niin myös näytös. Kulkiessamme käytävää ulos sirkustaiteilijat ovat rivissä käytävällä. Saamme ihailla vielä upeita asuja, kysyä mieltä askarruttavista asioista ja muuten vaan jutustella sekä ihailla.

On kotiinlähdön aika. Takanamme on pari tuntia, jotka muuttivat asenteitamme elämään taas hetkeksi. Antoi meille luvan olla aitoja ja rentoutuneita, ilman paineita muusta maailmasta. Onnellisina lähdemme ajamaan kotiin, tärkeät muistot mukana.

Kiitos Jyty Tampereen, lähdimme mukaan. Normaalisti liput ovat ruhtinaallisen hintaisia, mutta Jyty Tampereen jäsenet saivat lippunsa perheelleenkin 7,5 € hintaan. Oli varaa lähteä, nähdä ja kokea. Mykistyä. Viettää perheen kanssa upea sunnuntai. Kiitos Jyty Tampere, kiitos Sorin Sirkus! Kenties ensi vuonna jälleen?

Ida Pennanen



Tallin joulu

Joulukuussa 1974 valmistui omakotitalomme Aitolahteen. Ennen talon valmistumista olimme rakentaneet autotallin, johon kuului kahden auton talliosuus, "tallin keittiö" sekä varastohuone. Tallin keittiö sai nimensä siitä, että käytimme sitä viiden hengen taloutemme keittönä tuon vuoden ajan, jonka asuimme siinä, kun taloa rakennettiin. Itse olin tuolloin 5-vuotias. Vanhempieni lisäksi kaksi vanhempaa veljeäni ja minä asuimme tuossa noin 60 neliön asumuksessa ilmeisesti ilman sen suurempia konflikteja, koska me kaikki sisarukset olemme päässeet keski-ikäisten kastiin ihan heittämällä ja melkein kaikki hiuksetkin tallella.

Tallissa meitin poppoon tuli vietettyä yksi joulu. Katselin tuossa kuvia ja huomasin, että ilmeisen lämminverisenä olen betonilattialla kuljeskellut paljain jaloin. Tosin olinhan noin 2-vuotiaana istuskellut mökillä alusvaatteisillani lumipenkassa ja tehnyt itselleni lumipalloja kulhoon, josta niitä sitten söin sisällä oleskellessani. Enkä kuulemma juuri kipeänä ollut natiaina. Huomasitteko muuten, että koiraleluhan tuossa onnellisen tytysin sylissä on. Istun oranssilla puutuolilla, jossa oli kukan kuvia, taisin sen saada joululahjaksi myös. Itseasiassa muistan tuon koiralelun, se oli aika kova ja sitä tuli vedettyä perässä ainakin sisätiloissa, olihan sillä panta ja kaikki. Myöhem-

mässä vaiheessa raukkaparan häntä taisi nitkata, koska muistan sen kaatuilleen sivuille.

Tallin jouluun kuuluivat myös vieraat. Tuossa ruokapöydän ääressä olevassa kuvassa on äitini (ruudullisessa hameessa) ja vieraamme. Tunnistan suorilta entisen taksisirenkimme vaimoineen (pariskunta seinänvieressä).

Meillä oli taksi n. 40 vuotta (muutaman muun yrityksen lisäksi: kauppa, kauppa-auto ja kioski) ja tästä syystä autotalliin sitten aikanaan kertyi laite jos toinenkin ja työkalu veljenpoikineen ja kumminkaimoineen. Autotallistamme sanottiinkin, että jos jotain ei Honkasen tallista löydy, sitä ei tarvita.

Myöhemmin jouluna tallissa sulatettiin aina joulukuusi ennen kuin se tuotiin taloon sisälle. Saimme yleensä kuusen isäni lapsuuden ystävältä Erkiltä, jolla oli metsää Eerolan suoran tontillaan. Erkki oli yksinäinen mies ja hän viettikin toistakymmentä joulua kanssamme.

Marja Honkanen

Yhdistyksen hallituksen valitsemat Top Nine -joululaulut

John Lennonin **Happy Xmas**. "Parempaa ei ole" - *Sirpa*

Pekka Simojoen sanoittama ja säveltämä **Tulkoon Joul**.
"Se nyt vaan on niin ihana ja herkkä." - *Marja L.*

Erkki Melartinin **Lapin joulu** (Lauloi Lappi lapsellensa, sanat Larin-Kyösti).
"Siitä on kaunis levytys vuodelta 1962, esittäjänä Matti Lehtinen.
Kappaletta on ihana ja helppo myös itse lauleskella." - *Satu*

Joulumaa, Katri Helenan sävellys v. 1978 ja Juha Vainion sanoitus.
"Tämä kappale on ollut lapsuudesta asti joululaulusuosikkini. En ole koskaan pysähtynyt miettimään miksi. Kappale on kaunis, tarttuva ja optimistinen kuten itsekin olen.
Ehkä siinä on syy siihen, että se on pysynyt suosikkini joulusta toiseen." - *Kirsi*

S. Topeliuksen runon **Sylvian joululaulu** on säveltänyt Karl Collan vuonna 1855.
"Ei tarvitse erityistä perustelua." - *Nina*
"Tämä joululaulu on rauhallinen ja pidän sen tuomasta tunnelmasta." - *Karoliina*
"Tulee lapsuus mieleen." - *Leila*

A. Adamin v. 1847 säveltämä **Oi jouluyö** (O Helga Natt) Jussi Björlingin laulamana
"Sielua koskettava, aina yhtä vaikuttava vuodesta toiseen." - *Aino*

"Minun lemppari on **Tonttu**."
Lyyli Wartiovaara-Kallioniemi, suom. sanat Valter Juva - *Marjo*

Kassu Halosen ja Vexi Salmen kappale **Sydämeeni joulun teen** ja
Kari Tuomisaaren **Joulupukin maa** - *Tarja*

*Näiden kappaleiden synnyttämien tunnelmien
myötä hallitus toivottaa jäsenille hyvää joulua
ja onnellista uutta vuotta 2016!*



Lokakuun senioritapaamisessa tuttuun tapaan iloinen puheensorina täytti aluetoimiston. Tällä kertaa keskusteluun nousi myös turvapaikanhakijat, joita maahamme on tullut epätavallisen paljon lyhyen ajan sisällä. Ajatuksia ajankohtaisista aiheista vaihdettiin niin vilkkaasti, että tapaamisen aihe oli unohtua.

Aiheena oli leikkimielinen, ei niin vakava tietokilpailu "tiedäks sää?" Aivonystyrät joutuivat välillä koville. Aika monesti vastaus oli, että "on aivan kielenpäällä". Hauskaa oli. Palkinnoksi oi-

keasta vastauksesta sai karamellin. Opimme monia uusia asioita. Sanotaanhan, että joka päivä oppii ainakin yhden uuden asian. Tähän voisi lisätä, että muistaako sen huomenna?

Seuraavassa tapaamisessamme seniorijäsenemme demonstroi meille tallukan tekoa. Kuu-
lostaa mielenkiintoiselle. Tästä kerron enemmän seuraavassa jäsenlehdessämme.

Kotiin lähdimme virkistyneenä ja energisenä odottaen jo seuraavaa tapaamistamme.

Tätä kirjoitettaessa on vielä lokakuu, mutta jäsenlehti ilmestyy joulukuussa, joten toivotan teille kaikille Rauhaa Joulun aikaa ja Hyvää uutta vuotta!

Tuula Jaskari-Malinen

TAPAHTUMAKALENTERI 2016

Tilanne 26.11.2015

Kuukausi	Tilaisuus/ tapahtuma	Päivä	Hallituksen kokoukset ja yhdistyksen kevät- ja syyskokous	Päivä	Jäsenlehtien aikataulu	Aineis- topäivä
Joulukuu (2015)			Syyskokous Hallitus	03.12. 16.12.	Lehti 5/2015 ilmestyy 7.12. alkavalla viikolla	
Tammikuu			Hallitus	20.01.		
Helmikuu	Lasinpuhallus	03.02.	Hallitus	17.02.		
Maaliskuu			Hallitus	16.03.		
Huhtikuu			Hallitus	13.04.		
Toukokuu	Oopperan kummitus	21.05	Hallitus	11.05.		
Kesäkuu			Hallitus	15.06.		
Heinäkuu						
Elokuu			Hallitus	17.08.		
Syyskuu			Hallitus	14.09.		
Lokakuu			Hallitus	12.10.		
Marraskuu			Hallitus	16.11.		
Joulukuu			Hallitus	14.12.		

Lisätietoja tapahtumista yhdistyksen kotisivuilla: www.jyty tampere.jytyliitto.net

Vuoden 2016 toimintaa

Vapaa-ajantoimikunta on alustavasti suunnitellut vuodelle 2016 mm. seuraavia tilaisuuksia/tapahtumia:

Liikuntaa

- Lumikenkäily maaliskuussa (lumivaraus)

Retkiä

- Laivamatka esim. Uumajaan keväällä
- Retki Laukon kartanoon elo-syyskuussa

Kulttuuria

- Kesäteatteri heinä-elokuussa
- Sorin Sirkus marraskuussa

Hyvinvointia

- Hyvinvointipäivä Kesäpirtillä, Ylöjärvellä, syyskuussa
- Hemmotteluhoitoja Kosmelotogikoululla jatketaan, syksyllä mahdollisesti miehille oma hemmotteluilta

Lisäksi mahdollisesti pääsylippuja Suomi-Ruotsi maaotteluun

Seuraa yhdistyksen kotisivuja, kerromme myös siellä, mitä toimintaa on tulossa:
jyty tampere.jytyliitto.net

Tuula Jaskari-Malinen



LASINPUHALLUSTA

Haluatko kokeilla oman maljakon puhaltamista ja kokea uudenlaisen elämyksen? Nyt se on mahdollista Lasipaja Sinisiivessä Ylöjärvellä keskiviikkona 3.2.2016.

LÄHTÖ Keskustorilta, Vanhalta kirkolta klo 16.45 | LÄHTÖ Ylöjärveltä klo 20.00

Jäsenhintaa on 12 € sisältäen opastuksen, maljakon, halutun värin, kaiveruksen, pakahvit ja kuljetuksen. Maljakot noudetaan myöhemmin, ovat jäähdytysuunissa yön yli.

Ilmoittautumiset 18.1.2016 mennessä kotisivujen kautta <http://jyty tampere.jytyliitto.net/ilmoittautumiset-tapahtumiin>. Maksu yhdistyksen tilille: Handelsbanken, tilinumero FI14 3131 3001 8500 64. Eräpäivä on 18.1.2016.

Ilmoittautumislomake aukeaa 12.12.2015 klo 11.00. Mukaan mahtuu 30 henkeä.

Tiesitkö, että lasinpuhallus tuli käyttöön lasiesineiden valmistuksessa jo 100-luvulla eaa. Lasinpuhaltajan käsityö on yhä käytössä taidelasin valmistuksessa.

Tervetuloa kokeilemaan uudenlaista käden-
taitoa!

Yhdistyksen luottamusmiehet

Tampereen kaupunki

Päälluottamusmies Aino Hirvonen 040 801 2772, aino.hirvonen@tampere.fi

Pirkanmaan sairaanhoitopiiri PSHP

Luottamusmies Sirkka Vienola 03 311 633 46, sirkka.vienola@pshp.fi

Varaluottamusmies Nina Hovila 03 311 647 43, nina.hovila@pshp.fi

Tampereen ammattikorkeakoulu TAMK

Luottamusmies Sirpa Nieminen 040 801 6253, sirpa.nieminen@tamk.fi

Varaluottamusmies Satu Kelhä 040 801 6251, satu.kelha@tamk.fi

Tampereen kaupunkikonsernin vakuutuskassa

Luottamusmies Maria Tuohisto 03 565 344 57, maria.tuohisto@tampere.fi

Varaluottamusmies Tiina Jormalainen 03 565 344 56, tiina.jormalainen@tampere.fi

Tampereen Vuokra-asunnot Oy

Luottamusmies Markku Virtanen 0400 699 908, markku.a.virtanen@tampere.fi

Varaluottamusmies Pirjo Reunanen 0400 396 771, pirjo.reunanen@tampere.fi

Luottamusmiehet, Tampereen kaupunki

Toimialue	Luottamusmies	Varaluottamusmies
Koko kaupunki	Aino Hirvonen 040 801 2772	
Avopalvelut	Aino Hirvonen 040 801 2772	Sari Suokas 040 806 2284
Sairaala- ja kuntoutuspalvelut	Seija Uusi-Rasi 0400 162 215	avoinna
Varhaiskasvatus ja perusopetus	Marja Rousio 040 8244 869	avoinna
Toinen aste	avoinna	avoinna
Taloushallinnon palvelukeskus + Hallintopalvelukeskus + työllisyyden palvelukeskus	Lauri Erma 040 806 2608	Jarkko Koskinen 040 806 2962
Kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut + Sara Hildénin museo	avoinna	avoinna
Liikelaikokset	Laura Kauhala-Ala-Kapee 040 806 3882	Ulla Jämsen 03 5656 3628
Konsernihallinto	Marjo Virtanen 03 5656 6526	Kristiina Salminen 03 5656 4400

Yhdistyksen hallitus ja toimihenkilöt 2014-2015

PUHEENJOHTAJA

Kirsi Kuukkanen
044 025 1269
kirsi.kuukkanen@gmail.com

VARSINAINEN JÄSEN

Aino Hirvonen
040 801 2772
aino.hirvonen@tampere.fi

Nina Hovila
03 311 647 43
nina.hovila@pshp.fi

Satu Kelhä
040 801 6251
satu.kelha@tamk.fi

Leila Lilja
040 738 8714
leila.lilja@tampere.fi

Marja Löytökorpi
040 718 7033
marja.loytokorpi@tampere.fi

Sirpa Nieminen
040 801 6253
sirpa.nieminen@tamk.fi

Tarja Rantanen
050 351 6534
tarja.rantanen@tampere.fi

Karoliina Vehmaanperä
050 359 1759
karoliina.vehmaanpera@gmail.com

Marjo Virtanen
03 565 665 26
marjo.virtanen@tampere.fi

TIEDOTUSVASTAAVA

Aino Hirvonen
040 801 2772
aino.hirvonen@tampere.fi

VARAPUHEENJOHTAJA

Nina Hovila
03 311 647 43
nina.hovila@pshp.fi

VARAJÄSEN

Suvi Kinaret
045 128 1349
suvi.kinaret@hotmail.com

Anne Rantala
03 311 651 86
anne.k.rantala@hotmail.com

Marja Honkanen
040 801 6250
marja.honkanen@tamk.fi

Laura Kauhala-Ala-Kapee
040 806 3882
laura.kauhala-ala-kapee@tampere.fi

Tuula Halonen
040 512 7760
tuula.halonen@gmail.com

Sirkka Vienola
03 311 633 46
sirkka.vienola@pshp.fi

Teija Helin
040 801 6249
teija.helin@tamk.fi

Sari Suokas
040 806 2284
sari.suokas@tampere.fi

Tuija Haapaniemi
03 565 636 36
tuija.haapaniemi@tampere.fi



YHDISTYKSEN TOIMISTO

Toimistonhoitaja Birgit Virkkunen
Hämeenkatu 5 A, 5. krs, 33100 Tampere
03 212 0269
jyty.tampere@gmail.com
jytytampere.jytyliitto.net

Löydät meidät myös täältä:
jytytampere.jytyliitto.net





SINÄ& MINÄ LIITTOUDUTAAN

Me Jytyssä autamme ja tuemme toisiamme työelämän eri vaiheissa. Olemme läsnä työpaikallasi, oppilaitoksessasi ja vapaa-ajallasi. Vaikutetaan yhdessä siihen, että työelämä on kehittävää, innostavaa ja oikeudenmukaisempaa!

